

Bezinning 70: Kerstmis^{1 2}

Lucas 2, 15-20 = Kerstmis dageraadsmis

Het Woord

Toen de engelen waren teruggegaan naar de hemel, zeiden de herders tegen elkaar: ‘Laten we naar Betlehem gaan om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons bekend heeft gemaakt’. Ze gingen meteen op weg, en troffen Maria aan en Jozef en het kind dat in de voerbak lag. Toen ze het kind zagen, vertelden ze wat hun over dat kind was gezegd. Allen die het hoorden stonden verbaasd over wat de herders tegen hen zeiden, maar Maria bewaarde al deze woorden in haar hart en bleef erover nadenken. De herders gingen terug, terwijl ze God loofden en prezen om alles wat ze gehoord en gezien hadden, precies zoals het hun was gezegd.

Een woord bij het Woord

Lucas gebruikt meer woorden voor de herders dan voor Jezus’ geboorte. Het moet dus wel heel belangrijk zijn. De herders, wie zijn zij? In de eerste eeuw hebben ze een slechte reputatie. Ze worden bestempeld als oneerlijk en zelfs als dieven. Bovendien zijn ze op godsdienstig vlak zeker geen voorbeelden. Ze vertegenwoordigen de mensen in de marge, de gemarginaliseerden, de armen. En ja, onmiddellijk nadat Jezus geboren is – wat een sobere beschrijving! – mogen de herders als eersten dat goede nieuws (evangelie) horen. Juist voor hen krijgt het pasgeboren kindje de drie grote titels, die de Kerk na Jezus’ verrijzenis aan Hem geeft: Redder, Christus (Messias, Gezalfde) en Heer. God zendt zelfs een engel naar hen om hun dat te laten weten. En nog meer: de hele hemel is aanwezig en looft God.

De herders gaan kijken naar het teken dat God hun gaf: ze vinden inderdaad een kindje en Maria en Jozef. En ze verkondigen wat God gezegd heeft. Op het einde loven ze God, terwijl ze terugkeren. Zo zijn ze als de engelen geworden! Wonder toch dat God de gemarginaliseerden juist verheft en zelfs zeer hoog. Met het woord ‘kribbe’ zegt Lucas op een suggestieve wijze dat Jezus één van die herders is, gemarginaliseerde met de gemarginaliseerden. Want ‘er is geen plaats’ werd net voor zijn geboorte gezegd. En dat zal zo blijven voor dit kindje: het kruis is daar het consequente gevolg van.

Maria hoort de woorden van de herders en bewaart en overweegt ze in haar hart. Zij mediteert. Of zo je wil: ze doet de lectio divina op wat God zegt, op zijn Woord. Hier met de nadruk op de derde stap: het bemediteren van het Woord en het bidden. Ze zegt zo weinig, ze doet zo weinig – behalve natuurlijk Jezus dragen en baren en verzorgen – , maar ze ontvangt zoveel!

¹ Gaan ook over Kerstmis: bezinning 2 (Lucas 2, 1-14 = nachtmis), bezinning 29 (Matteüs 1, 18-25 = eucharistie aan de vooravond of de nachtmis) en bezinning 68 (Johannes 1, 1-8 = gedeelte van de dagmis). Zie ‘archief bezinningen’.

² Bezinning 70 kwam tot stand vanuit de lectio divinagroep van Bonheiden-Rijmenam-Keerbergen (BORIKE). Met dank aan de negen personen, die op 21 december 2011 samen kwamen rond Lucas 2, 15-20.

Het Woord in mijn leven

In welke actuele bevolkingsgroep plaats ik Jezus spontaan? Ga ik de geloofsweg van de herders: Gods Woord ontvangen, vaststellen dat Gods Woord waar is, zijn Woord verkondigen en Hem loven? Welke plaats heeft de meditatie, zoals Maria ons voordoet, in mijn leven?

Bidden met het Woord

God,
we danken en loven U
omdat uw Zoon Jezus geboren wordt,
altijd weer opnieuw.
En voor uw keuze voor de mensen in de marge,
uw voorkeursliefde voor hen.
Wees bij de herders van onze tijd:
alle mensen die niet meetellen,
het zeer moeilijk hebben,
uitgesloten en vernederd worden.
Wees hun vreugde en hun leven.
En toon wat ik voor hen kan doen
en hoe ik zelf een herder kan zijn. Amen.